

KYSTVERKET

Midt-Norge

Osen kommune
Rådhusveien 13
7740 STEINSDALEN

Deres ref.:

Vår ref.:
2018/3245-3

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Børre Tennfjord

Dato:
01.10.2018

Uttalelse til forslag på planprogram - Rullering av kommuneplanens arealdel med fokus på sjøområdene 2018-2029 - Osen kommune - Trøndelag fylke.

Kystverket har mottatt forslag på planprogram for rullering av Osen kommunes arealdel 2018-2029. Planprogrammet har et innrettet fokus på sjødelen av kommunearealet og er en rullering av vedtatt kommuneplanens arealdel fra 2016.

Kommuneplanens arealdel, med tilhørende konsekvensutredning, skal utarbeides på bakgrunn av senere, fastsatt planprogram.

Frist for tilbakemelding vedrørende planprogrammet er satt til 9.november 2018.

Det er varslet oppstart av en kommunal prosess med grunnlag og formål om å revidere kommuneplanens arealdel for Osen kommune og med spesielt fokus på sjøarealene.

Kommuneplanens arealdel er en overordnet plan for alle arealer i hele kommunen og er ett av kommunens mange verktøy for å gjennomføre definerte samfunnsoppgaver.

Arealplanen skal vise sammenhengen mellom hva som er ønsket samfunnsutvikling og hvordan arealene disponeres for å oppnå dette. Planen skal også ivareta regionale og nasjonale mål, føringer og forventninger, herunder angi hvordan arealene i kommunen skal benyttes og hvilke hensyn som må ivaretas ved disponeringen.

Arealplanen må ha et langsiktig perspektiv og bør derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at nye behov og muligheter kan tas inn. Arealdelen har som siktemål å dekke alt areal innenfor kommunen sine grenser, både land- og sjøareal og skal erstatte gjeldende kommuneplan for alt arealbruk. Man ønsker å koordinere arealbruken med det som legges inn av arealbruk fra «Kystsoneplan for Namdalen», som Osen kommune er en del av.

Det er et generelt lovkrav at man ved revidering av kommuneplanens arealdel utarbeider planprogram med tilhørende konsekvensutredning. I tråd med de nevnte lovkrav legges det frem planprogram for kommuneplanens arealdel 2018-2029.

Kystverket

Kystverket er **kystens samferdselsetat**. Som ansvarlig for sikkerhet og fremkommelighet i havner, leder og kystfarvann, er Kystverket en **sentral aktør i forvaltningen og utviklingen**

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

av kystsonen. Kystverket arbeider målbevisst for å etablere gode navigasjonsforhold i våre kystfarvann, fremme en bærekraftig utvikling av kystsonen og bidra til en konkurransedyktig sjøtransport.

Kystverkets anliggende er først og fremst koblet til sjøarealer i planer og de sjønære arealene som kan sies å ha en virkning på ferdselsmessige forhold. Våre innledende kommentarer til planarbeid er i alle slike saker knyttet i relasjon til slike forhold, i den grad planprogrammet legger opp til det. Planprogrammet er som regel innledningen av selve planarbeidet og senest etablert ved varsel om planoppstart og skal sees på som en agenda for selve planen og skal gi formålet med planverket, herunder også prosess og opplegg for medvirkning

Innspill til planprogrammet

Planprogrammet virker både informativt og oversiktlig i forhold til formål, utfordringer og rammer for det kommende planarbeidet. Vi opplever også at dokumentet er lettlest, har en avmålt struktur og dimensjonerer kommunens arbeid med arealdelen på en god og instruktiv måte.

Under er det listet opp en del generelle og spesifikke moment som Kystverket mener er viktig i forbindelse med kommuneplanlegging generelt og kommunenes arealplaner spesielt. Herunder også planlegging av sjø- og kystareal.

Lov om havner og farvann

Kystverket vil informere om at *Lov om havner og farvann* ble gjort gjeldende fra 01.01.2010. Dette innebærer at kommunene har fått endret forvaltningsansvar og myndighet i sine sjøområder, jf. §§ 7 og 9 i ny lov. Det som før var havnedistrikt er nå opphevet.

Plikter som blir pålagt kommunen i den nye loven omfatter spesielt plikten til å sørge for sikkerhet og fremkommelighet i eget sjøområde. Dersom tiltak generelt berører Kystverket sin eiendom eller ansvarsområde, er derimot Kystverket myndighet etter loven.

En egen forskrift; farledsforskriften, klargjør Kystverkets myndighet og ansvar innenfor hoved- og biled mer detaljert. Farledsforskriften skiller mellom kommunalt sjøområde og hoved- og biled. Det betyr blant annet at kommunen skal behandle søknader om tiltak i kommunalt sjøområde og Kystverket søknader om tiltak i hoved- og biled. Et unntak fra behandling av søknader i kommunens sjøområde er tiltaksforskriften. Tiltak som er nevnt i denne forskriften skal alltid behandles av Kystverket.

Kystverket minner videre om at etablering av småbåthavner er søknadspliktige tiltak, jf. havne- og farvannsloven § 27 og krever således tillatelse av kommunen. Dersom etablering av småbåthavner skjer i tilknytning til fiskerihavner eller på annen måte kan være av betydning for Kystverkets anlegg, skal tiltaket behandles av Kystverket, jf. havne- og farvannsloven § 28.

Vi gjør også oppmerksom på at alle tiltak/bygg/installasjoner i sjø krever egne tillatelser etter havne- og farvannsloven.

Plan og bygningsloven

Generelt ber vi om at det blir tatt hensyn til sikre og farbare sjøareal og viser til plan- og bygningslovens § 11.7 pkt 6 og § 11.11 pkt 3 og 6 som omhandler forutsetninger omkring arealformål i sjø. Kystverket er i all hovedsak interessert i trygge og farbare sjøareal, samt ivareta intensjonen med statens investeringer. Eventuelle planformål på tvers av Kystverket sine nasjonale interessefelt, kan føre til innsigelse.

Planverktøy

Kystverket foreslår at man benytter Kystinfo, kystverkets planleggingsverktøy og kart-tjeneste, som finnes på www.kystverket.no. Her finner man sjøkart og andre oppdaterte,

sjørelaterte opplysninger, som vil være en tilvekst til planarbeidet sammen med aktuelle bind av Den Norske Los. Her finner man informasjon som er viktig for ferdsel sjøen og da også for kommende planutforming. Det være seg navigasjonsinstallasjoner (lykter, blinker, merker, bøyer, staker), farleder, moloer, ankringsområde, sjøkabler, sjøledninger mv.

Vannforskriften og EUs vanndirektiv

Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EUs direktiv for vannforekomster. Dette er et av EUs viktigste miljødirektiv. Hovedformålet er å sikre god miljøtilstand i vannforekomster, både vassdrag, grunnvann og kystvann. Dette skal gjøres gjennom å forebygge mot forverring av kvalitet, bedring av tilstand og fremme en bærekraftig bruk av vannressursene.

Forskriften deler landet inn i 11 vannregioner basert på nedbørfelt. Det er utpekt én fylkeskommune som myndighet i hver vannregion. I hver av de 11 vannregionene skal det utarbeides forvaltningsplaner med miljømål og tiltaksprogram med forbedringstiltak der miljøtilstanden ikke er god.

God planlegging gjennom kommuneplanens arealdel vil legge premisser for sikring av miljøtilstanden i kommunen.

Naturmangfoldloven

Med lov av 19.06.2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), har vi fått felles retningslinjer for hvordan beslutninger fattet ved utøving av offentlig myndighet, skal synliggjøre hvordan naturmangfold er vektlagt og vurdert. Et godt grunnlag gjennom planfremstillingen vil danne basis for kommende beslutninger som sikrer naturmangfoldet.

Naturmangfoldloven § 7 slår fast at prinsippene i lovens §§ 8–12 skal legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold etter andre vedtaks-hjemler, enten i naturmangfoldloven eller i andre lover. De vil da inngå i saksforberedelsen og skjønnsutøvingen når de ulike myndighetene fatter beslutninger etter eget lovverk som berører naturmangfold. Dette får derfor også betydning for saksbehandlingen etter havne- og farvannsloven.

Farled

Det er viktig at fremtidige arealdisponeringer tar høyde for at hoved- og biled blir prioritert for sjøverts ferdsel. Transport og ferdsel på sjøen må ikke bli hindret av eksempelvis plasseringer av fortøyninger, lektere, prammer, oppdrettsanlegg mv. Kystverket har ansvar for farleder på sjø og installasjonene knyttet til disse. Lokale leder har også i mange tilfeller stor lokal betydning og bør tas hensyn til i arealdisponeringen. Viktige lokale leder er som oftest vist i sjøkartene, men ligger ikke alltid innenfor forvaltningsarealet som Kystverket har myndighet over i medhold av *farledsforskriften*.

Det vanligste er at farledene blir fremstilt på plankartet med linjesymbol. Osen kommune har i dag 3 hovedleder som må vurderes arealmessig og som ferdselsområde. Dette er ytterst i vest, Frohavet som er lagt til rette som hovedled med kryssende biled inn til de to andre hovedledene. Dernest har man Buholmråsa og til slutt Hepsøyrevet, med en definert biled inn Hopsfjorden. Sjøområdene er relativt tungt belastet med sjøtrafikk.

Her bør man utrede arealplanen med sikte på trafikale forhold på sjøen. Det er viktig at fremtidige arealdisponeringer tar høyde for at ledene blir hensyntatt som prioritert ferdselsområde. Hoved- og biled er videre et statlig ansvarsfelt, når det gjelder forhold omkring bruk av området og forvaltningsmessige tilknyttede tiltak. I praksis betyr dette at tiltak i ledene, eller tiltak utenfor selve leden som kan påvirke ferdselen i leden, skal behandles av Kystverket, jfr. HFL.

Det forventes derfor fra vår side at eventuelle ferdselsmessige virkninger av aktuelle tiltak forutsettes vurdert i konsekvensutredningen.

Ankringsplasser

I sjøkartene finner man avmerkede ankringsplasser (markert med et anker) på naturgitte og i mange tilfeller historisk og hevdvunne lokaliteter, i tillegg til stramt definerte ankringsområder, avtegnet i KystInfo med rød avgrensning. I Osen kommune finnes ett slikt område, Osenfjorden/Sandviksberget.

Kystverket ser på disse ankringsplassene som viktige og forutsetter videre at disse blir sikre og opprettholdt for fremtidig bruk. Kystverket ber om at man i planprosessen ser til at oppdrett/havbruk med tilhørende fortøyninger ikke etableres på disse plassene, heller ikke kabler, rør og ledninger fra annen type virksomhet.

Opplagsområde

Noen kommuner har i sine arealplaner avsatt sjøområdet til langtidsankring eller opplag eller ønsker å gjøre dette. Slike arealformål kan man sjekke ut i kommende planarbeid. Det er hovedsakelig i kommunens interesser at fartøy eller båter knytt til lokalt næringsliv, lokale verft/verksted, har areal til opplag. Slik sjørelatert arealbruk kan få konsekvenser for areal-delens revisjon.

Vi forutsetter at mulige konsekvenser av slik mulig bruk blir vurdert i utredningen.

Maritim infrastruktur

Sjøområdene i kommunen er i dag tilrettelagt med aktuelle og relevante merker og lysanlegg som er dimensjonert og fysisk tilpasset transportkorridorene. Kystverket vil etter søknad vurdere tiltaket i h.h.t. gjeldende forvaltningsansvar etter havne og farvannsloven. Nødvendige spesifikke krav til utforming og utrustning vil følge en eventuell tillatelse og basere seg på god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk av farvannet.

I forbindelse med utbyggingsplaner må bygg, installasjoner og lignende ikke føres opp slik at de kan komme til å skjerme for lyset fra lyktene. Videre må det i sjøen ikke etableres bygg, installasjoner, oppdrettsanlegg, fortøyninger mv. innenfor hvit lyktesektor. For sikker ferdsel og navigasjon er det ønskelig med god avstand fra hvit sektor til eventuelle tiltak i sjøarealene, særlig der hvit sektor ligger i viktige hoved- og bileder.

Vurderinger og tilpassinger av installasjoner og planlagt i forhold til en ny fjordkryssing, bør tas med i alternativene og synliggjøres som konsekvenser og endringsbehov.

Akvakultur

Kystverket i samarbeid med Fiskeridirektoratet, er særlig oppmerksom på arealdisponering i tilknytning til akvakultur. Med plan- og bygningslovens arealbrukskategorier er det fullt mulig å avklare denne aktiviteten i sjøarealene i forhold til annen bruk og ferdsel, fiskeri og annen maritim virksomhet. Det kan være verdt å merke seg den todimensjonale arealbruken i sjø, der ulike aktiviteter kan etableres på samme arealflate om de forholdsvis etableres på sjøbunnen, i vannsøylen eller på overflaten. I tillatelsen til akvakultur blir det ofte fra Kystverkets side satt vilkår om at anleggenes opphalertau skal trekkes inn til anleggets rammefortøyninger og at fortøyningsblåser skal være trukket nærmest mulig inn til anlegget. Vilklårene blir satt med hensyn til ferdsel og trygghet samt for å redusere arealet anleggene legger beslag på. Kystverket minner videre om at anleggene i utgangspunktet ikke skal komme i konflikt med hvit lyktesektor samt at plasseringen skal være i god avstand fra ankringsområder, farleder, nødhavner og områder med sjøførte kabler og rør.

Det er gitt en rekke lokaliseringstillatelser til anlegg i kommunens område. Kystverket gjør oppmerksom på at søknad om plassering av akvakulturanlegg, alltid skal behandles av

Kystverket, jf. tiltaksforskriften. Basiskritier for plassering av oppdrettsanlegg er de momentene som er nevnt tidligere i dokumentet, samt en foreliggende og godkjent plan.

Risiko og sårbarhet

I planarbeidet må man gå gjennom behovet for vurdering av sikkerhet og forurensningsfare knyttet til ulykker/uhell i hoved- og biled og hva de påregnelige konsekvensene vil være for næringsinteresser, samfunn og natur.

Næringsareal

I områder relatert til større fiskeri- og/eller skipsvirksomheter, vil det ofte være behov for etablering av fremtidige industriområder relatert til sjø/havner. Også andre typer næringsarealer vil ha behov for vurderinger som tar hensyn til at mye av den fremtidige transporten vil kunne gjennomføres på sjø. Det kan derfor være formålstjenlig å vurdere sjønære områder for etablering av terminalfunksjoner og/eller områder for utskipning. Ved bruk av containerløsninger, vil det være behov for åpne og tilgjengelige arealer for omlasting/lossing og kaier med gode dybdeforhold.

En forutsetter at slike eventuelle tiltak eller planer, også utenfor selve planavgrensningen, blir konsekvensvurdert i forhold til planrevisjonen.

ISPS

I tråd med forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv., skal det utarbeides sårbarhetsvurdering og sikringsplan for hver havn/havneterminal. I havner er det lokal havnesikringsmyndigheten som er ansvarlig for utarbeidelse og gjennomføring av aktuelle tiltak. For havneterminaler er det terminaleier som er ansvarlig myndighet. Sårbarhetsvurderinger og sikringsplanar skal alltid godkjennes av Kystverket og følges opp ved at et godkjenningsbevis (Statement of Compliance) blir utstedt. Godkjente havneterminaler og havner blir innrapportert til IMO og EU.

For å imøtekomme disse sikringskravene, er det viktig at man i det kommende planarbeidet ikke gjennomfører tiltak som vanskeliggjør eller hindrer etterlevelsen av nevnte regelverk. Vi ber derfor om at kommunen etterser dette i planarbeidet.

Utover dette har ikke Kystverket innspill eller kommentarer til fremlagt planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel i Osen kommune.

Med hilsen

Harald Tronstad
regiondirektør

Børre Tennfjord
sjefingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Trøndelag fylkeskommune
Fylkesmannen i Trøndelag
Fiskeridirektoratet Region Midt
Norges vassdrags- og energidirektorat
Region Midt-Norge
Statens vegvesen Region midt

Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
Postboks 2600	7734	STEINKJER
Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Fylkeshuset	6404	MOLDE